

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за митниците

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за митниците е изготвен с цел привеждане в съответствие на националното законодателство със митническото законодателство на Европейския съюз и прецизиране на разпоредбите с цел улесняване практическото им прилагане.

1. Промяна в административния акт с който се определят неплатени публични държавни вземания, установени от митническите органи

Съгласно действащият Закон за митниците, при влизане в сила на решение, издадено от митническите органи, с което са определени дължими публични държавни вземания, които не са платени в доброволния срок на изпълнение се издава Постановление за принудително събиране на публични държавни вземания (ППСПДВ), което по смисъла на чл. 209, ал. 2, т. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс е изпълнително основание, въз основа на което се допуска принудително изпълнение. Издаването на този административен акт от митническите органи е въведено в националното митническо законодателство, преди присъединяването на Република България към ЕС.

За разлика от административните актове издавани от органите по приходите на Националната агенция за приходите (ревизионен акт), които са и изпълнително основание, митническите органи издават два отделни административни актове (решение и постановление), които подлежат на самостоятелно обжалване по административен и съдебен ред.

С цел повишаване ефективността при събирането на публични държавни вземания и намаляване на сроковете за тяхното събиране се предлага отмяна на Раздел III „Постановления за принудително събиране на публичните държавни вземания, издавани от митническите органи“ от Глава двадесет и шеста „Заплащане на митническото задължение“ от закона.

С проекта се предлага издадените решения от митническите органи, с които се определя длъжника и размера на публичното държавно вземане да служи като изпълнително основание за принудително събиране на установените вземания. Решенията ще подлежат на предварително изпълнение и обжалването им не спира тяхното изпълнение. Предвидени са условията и редът за спиране на изпълнението по искане на заинтересовано лице и при предоставено обезпечение в размер на главницата и лихвите.

Направеното предложение е в съответствие с разпоредбите на чл. 7 и чл. 244 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12.10.1992 г. относно създаване на Митнически кодекс на Общността.

Във връзка с направеното предложение е предвидена промяна в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, съгласно която, решението на митническите органи изрично е посочено като изпълнително основание (замяна на постановлението с решение).

2. Прецизиране на разпоредбата свързана с начисляването на лихви за забава

С проекта се предлага промяна в чл. 211 от Закона за митниците, с цел прецизиране и определяне началния момент, от който се начислява от митническите органи лихва за забава за администрираните от тях публични държавни вземания. Уточнено е, че митническите органи начисляват и събират законната лихва върху размера на дължимите митни сборове и на другите публични държавни вземания от деня, следващ датата на възникване на задължението в случаите, когато задължението е възникнало на основание чл. 199, ал. 1, т. 3 – 9 и чл. 200, ал. 1, т. 3 или когато

установяването на задължението произтича от последваща проверка или последващ контрол, извършени от митническите органи.

3. Отмяна на разпоредби в закона, поради пряка приложимост на разпоредби на европейски актове (регламенти)

С проекта се предлага отмяна на разпоредби, които се съдържат в европейското митническо законодателство – Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12.10.1992 г. относно създаване на Митнически кодекс на Общността и Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 година за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93, които трябва да бъдат пряко прилагани от държавите-членки на ЕС и не е необходимо да се съдържат в националното законодателство.

4. Обмен на информация между МВР и Агенция „Митници“

С проекта се предвижда обмен на информация между МВР и Агенция „Митници“ чрез регламентиране на достъп до автоматизираните им информационни системи.

5. Завишаване на санкциите в случаите на повторност при контрабанда на стоки

С разпоредбата на чл. 233, ал. 4 и 5 от Закона за митниците се въвежда по-тежка санкция при повторно нарушение, тъй като от направения анализ на осъществените нарушения на митническото законодателство се установява, че извършителите на контрабанда на стоки се занимават системно с тази дейност.

6. Прецизиране на разпоредбата за отнемане в полза на държавата на стоките предмет на митническо нарушение

Направеното в проекта предложение за изменение на чл. 234, ал. 4 от Закона за митниците дава решение на възникващите в практиката разнородни казуси и възможност за по-справедливо прилагане на административнонаказателните разпоредби. В случая предложението се явява по-благоприятна разпоредба от изменението през месец февруари 2013 г., тъй като дава възможност и в случаите, когато е налице пълно избягване на заплащането или обезпечаването на публичните държавни вземания, да не се приложи отнемане на стоката, ако нейната стойност значително превишава размера на избегнатите вземания. Постига се едновременно облекчаване на режима на отнемането и неговото по-справедливо прилагане при преценка на всеки отделен случай.

7. Въвеждане на чл. 255 от НК в кръга на престъпления, за които разследващият митнически инспектор има материална компетентност да извършва действия по разследване

Приходите в държавния бюджет от акциз и ДДС при внос се контролират от митниците. Когато въз основа на проверки на акцизното и/или митническото законодателство се установят данни за извършено престъпление, свързано с акциз и ДДС, съгласно настоящата редакция на НПК, действията по разследване не могат да се извършат от разследващ митнически инспектор, поради липса на компетентност. С разпоредбата се цели по-голяма бързина и ефективност при разкриването на престъпления, свързани с избягването и неплащането на акциз и ДДС в големи размери, поради взаимодействието между контролния и разследващия орган, които са в едно и също ведомство.

8. Възлагане на митническите органи да извършват оперативно-изидрвателна и конвойна дейност при осъществяване на правомощията си по предотвратяване, разкриване и пресичане на престъпления по чл. 234, 242, 242а, 251 и 255 от Наказателния кодекс

Възлагането на митническите органи да осъществяват оперативно-издирвателна дейност за предотвратяване, разкриване и пресичане на престъпления по чл. 234, 242, 242а, 251 и 255 от Наказателния кодекс ще доведе до по-голяма бързина и ефективност при разкриване на престъпленията. Липсата на такива правомощия създава непреодолима пречка дейността по възлагането на разкриването на извършителя в досъдебни производства, водени срещу неизвестен извършител, да бъде възлагана на митническите органи. Оперативно-издирвателната дейност като правомощие на митническите органи ще позволи по-ефективно взаимодействие между издирващия и разследващия орган, тъй като към момента в хода на разкриване на престъпленията, органът с разследващи правомощия е митнически орган, а органът, оправомощен да извършва оперативно-издирвателни дейности е орган на Министерството на вътрешните работи, което изисква допълнителна междуведомствена координация и води до забавяне на производството.

Митническите органи разполагат с правомощието да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление по чл. 234, 242, 242а и 251 от Наказателния кодекс. При задържането на лицето може да му бъде ограничавано единствено правото на свободно придвижване, като срокът на задържане не може да бъде повече от 24 часа. С оглед по-голяма оперативност при разследването на престъпленията, законопроекът предвижда митническите органи да могат да конвоират на територията на страната лицата, задържани по реда на чл. 16а от закона и обвиняемите, по отношение на които е постановено задържане до 72 часа по реда на Наказателно-процесуалния кодекс. Предоставянето на митническите органи на това правомощие ще запълни и празнотата в законодателството, като се регламентира органа, на който е възложено конвоирането на задържаните лица от митническите органи по реда на чл. 16а от Закона за митниците, както и обвиняемите за извършено престъпление по горесцитираните членове, за които е постановено задържане до 72 часа по реда на Наказателно-процесуалния кодекс. Конвойната дейност на територията на страната ще се извършва от митническите служители при условията и по реда на инструкцията по чл. 76, ал. 4 от Закона за Министерството на вътрешните работи.

9. Разширяване на контрола, осъществяван от митническите органи на ГКПП и на територията на страната при предотвратяване и разкриване на нарушения на митническото и акцизното законодателство

Направеното в проекта предложение за допълнение на чл. 91а от Закона за автомобилните превози е с цел повишаване на ефективността при осъществяване на дейностите за предотвратяване и разкриване на нарушения на митническото и акцизното законодателство. Новата разпоредба ще дава право на компетентните митнически органи да осъществяват проверки по ал. 2 на чл. 91а от закона за установяване на местата за натоварване/разтоварване на стоки и маршрутите за движение на товарните автомобили. Този вид контрол ще способства и за правилно начисляване на дължимите такси на ГКПП по реда на Наредба № 11 от 03.07.2001 г. за движение на извънгабаритни и/или тежки пътни превозни средства.